

Titel: Overvågning af mygblomst <i>Liparis loeselii</i>			
Dokumenttype: Teknisk anvisning til intensiv overvågning	TA. nr.: A33	Version: 2	Oprettet: 29.05.2012
Forfattere: Peter Wind & Bettina Nygaard, Institut for Bioscience, Aarhus Universitet	Gyldig fra: 01.06.2017		
	Sider: 18		
	Sidst ændret: 01.06.2017		
TA henvisninger	TA-N01, TA-N03, DNO1		

0 Indhold

1 Indledning	2
1.1 Definitioner	2
2 Metode	3
2.1 Tid, sted og periode	3
2.2 Udstyr	3
2.3 Overvågning af undersøgelsesområde	3
2.3.1 Stamdata	6
2.3.2 Afgrænsning af bestande og voksesteder	6
2.3.3 Overvågning af bestandsstørrelse og -sammensætning	7
2.3.4 Registrering af levestedsdata	8
2.3.5 Felt- og hjælpeskemaer	10
3 Databehandling	11
4 Kvalitetssikring af data og dataaflevering	12
5 Referencer	13
6 Bilag	14
6.1 Feltskemaer	14
6.2 Ældre registreringer af mygblomst	17
7 Oversigt over versionsændringer	18

1 Indledning

Formålet med overvågningen af mygblomst er at dokumentere artens nationale udbredelse og status. Dette gøres ved at indsamle data om bestandsstørrelse og –sammensætning, om bestandsudbredelse samt om de fysiske forhold og økologiske kår på voksestederne (levestedsdata).

Mygblomst vokser på nøgen jordbund eller i mosdækket i kalkkær (ekstremrigkær). Et individ af mygblomst er den enkelte plante. Mygblomst formerer sig dels generativt ved frøspredning dels vegetativt. Den generative foregår ved blomstring og frugtsætning. Ved den vegetative formering deler det underjordiske organ sig i to eller flere dele (jf. Wind 2002). Herved kommer to eller flere datterindivider til at stå side om side på det sted, hvor de opstod fra moderindividet. I praksis er det svært at afgøre uden at tage planter op, om der er tale om uafhængige individer, der er spiret på samme plet, eller om de er opstået som følge af vegetativ deling. Derfor optælles alle planter som selvstændige individer.

Til vegetative individer henregnes planter, som har udviklet et eller to løvblade uden at blomstre. De er som udgangspunkt resultatet af frøformering eller vegetativ deling, men er muligvis også regenerative planter efter blomstring året før.

Hos de generative planter kan blomsterne abortere før blomstring, og individet kan derved fejltolkes som vegetativt. Et individ med aborterede blomster identificeres ved, at der forekommer en ofte indtørret blomsterstængel med blomsterstilke uden blomster eller kapsler mellem de to løvblade (principielt en generativ plante uden kapsler). Et individ registreres som afbidt, når alle blomster/kapsler er bidt af og kun blomsterstængelen står tilbage. Vegetative og generative planter kan også fremkomme ved, at dvalende individer skyder på ny.

1.1 Definitioner

En bestand er samlingen af individer af mygblomst. Bestandens udstrækning kan variere fra år til år i takt med de naturlige frem- og tilbagegange i antallet af individer af mygblomst. Derfor skal undersøgelsesområdet være stort nok til at rumme denne variation.

Et undersøgelsesområde er et på kort eller flyfoto på forhånd afgrænset, vegetationsmæssigt ensartet område, hvor kendte og mulige voksesteder for mygblomst er indeholdt. Det er samtidig digitaliseret som en polygon i Danmarks Naturdata.

Et voksested (levested) er en geografisk lokalitet, hvor mygblomst vokser eller tidligere har været registreret. Et voksested udgør således en delmængde af undersøgelsesområdet.

2 Metode

Ved den intensive overvågning fastlægges mygblomsts nationale bestandsstørrelse og -sammensætning. Hertil kommer registrering af relevante levestedsdata for voksestedet.

2.1 Tid, sted og periode

Mygblomst er i NOVANA-perioden 2011-2016 registreret i 19 undersøgelsesområder fordelt på 23 bestande i Jylland, på Fyn og på Sjælland. Områderne er registreret som polygoner i Naturdatabasen under Danmarks Miljøportal.

Overvågning af mygblomst udføres fra begyndelsen af juli til midten af august, hvor de generative og de vegetative og især de unge vegetative individer er fremme. Det kan samtidig erkendes, hvilke blomster går i frugt, og hvilke aborterer.

2.2 Udstyr

Ved overvågning af mygblomst anvendes følgende udstyr: Felt-, levesteds- og hjælpekema (bilag 6.1.1, 6.1.2 & 6.1.3), GPS-udstyr (UTM32/Euref89), luftfoto, eventuelt markeringspæle, bambuspinde samt snor el.lign. til tællebanerne.

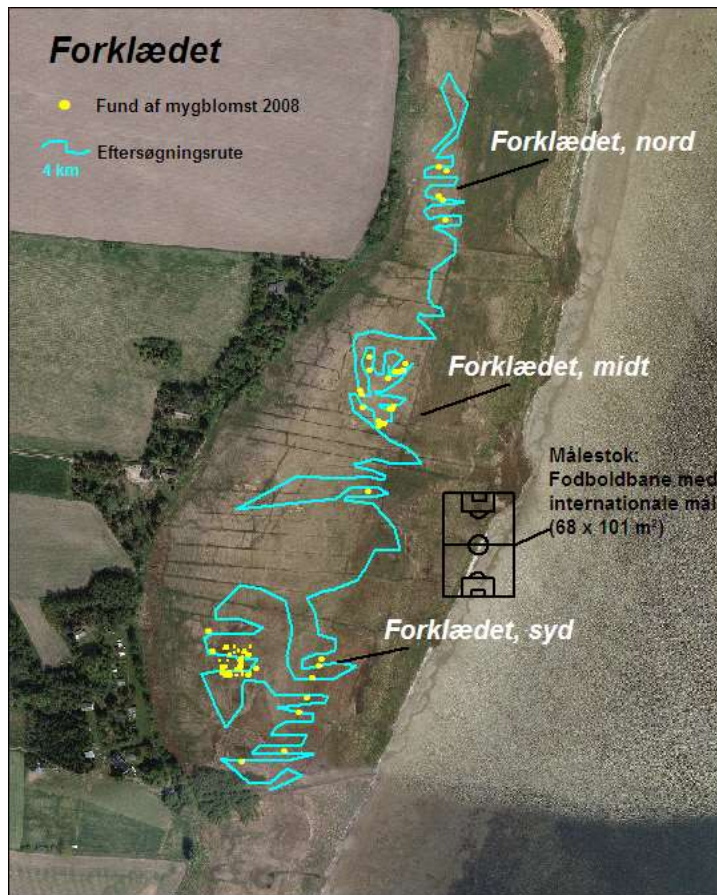
Markeringspæle er rød-hvide meterstokke. Bambuspindene skal være mindst 1 m lange og gerne markeret med rødt i enden.

Inden iværksættelsen af feltarbejdet kopieres skemaerne (bilag 6.1) i passende antal og relevante felter udfyldes.

I undersøgelsesområder, der har været overvåget i en tidligere programperiode, tages der udgangspunkt i de eksisterende bestandspolygoner. Her medbringes luftfotos, hvor undersøgelsesområde og tidligere fund af mygblomst er indtegnet. Positioner for tidligere voksesteder kan med fordel være uploadede i GPS-udstyret.

2.3 Overvågning af undersøgelsesområde

Overvågningen af mygblomst udføres i undersøgelsesområder. Undersøgelsesområderne omfatter både eksisterende områder, der har været overvåget i tidligere overvågningsperioder (stederne er registreret som polygoner i Naturdatabasen under Danmarks Miljøportal) og potentielle voksesteder.

Figur 1. Principskitse for eftersøgning af mygblomst i et undersøgelsesområde. Den blå streg markerer den rute, der er gennemvandet i undersøgelsesområdet, mens de gule prikker angiver fund af mygblomst. Tætte streger angiver områder, hvor der er blevet foretaget en mere intensiv eftersøgning. (P. Leth del.).

Feltarbejdet indledes med en eftersøgning af mygblomst i undersøgelsesområdet. Her tages der udgangspunkt i de eksisterende afgrænsninger af voksesteder. Der medbringes et luftfoto, hvor undersøgelsesområdet med voksesteder og tidligere fund af mygblomst er indtegnet.

Der foretages en systematisk gennemtravning af undersøgelsesområdet. Ved systematisk gennemtravning menes en gennemgang af områdets egnede voksesteder for mygblomst. Eftersøgningen intensiveres inden for de dele af undersøgelsesområdet, hvor mygblomst tidligere er blevet registreret (figur 1).

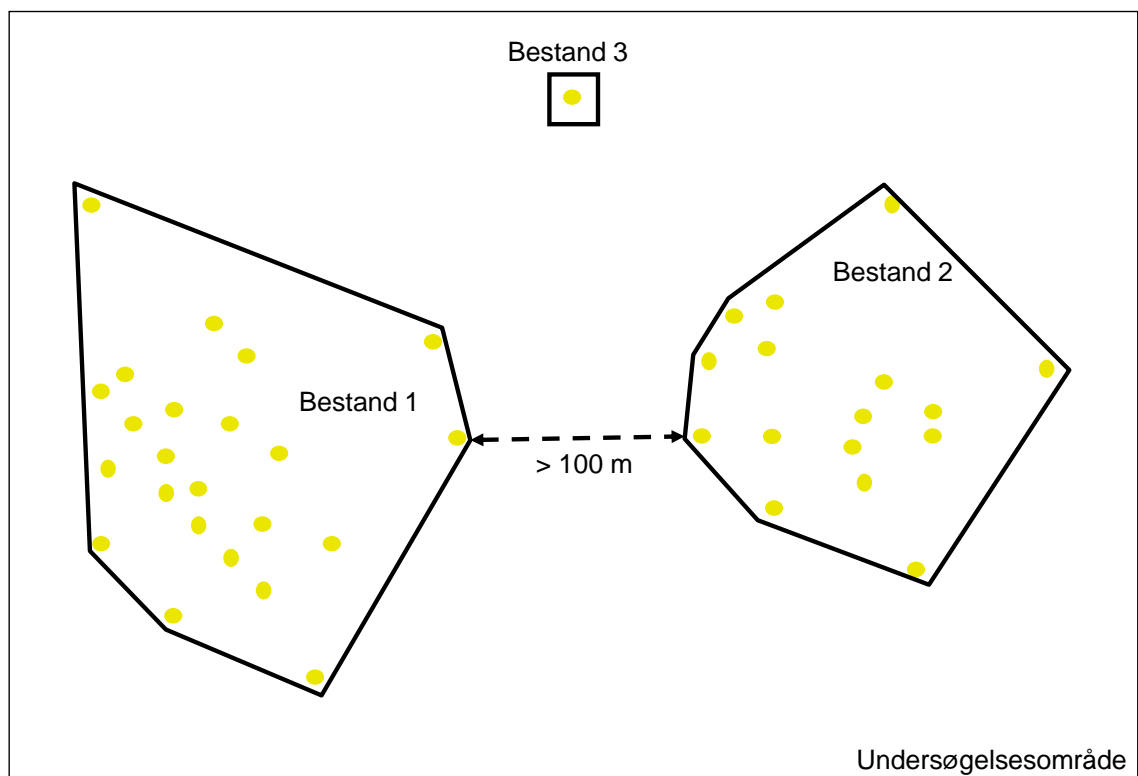
I undersøgelsesområder, hvor mygblomst har været fundet i en tidligere programperiode men ikke genfindes i den nuværende, foretages en registrering af levestedsdata i det eller de områder, hvor mygblomst tidligere er blevet registreret (levestedsskema i bilag 6.1.2), og hvis det eller de områder fortsat rummer egnede voksesteder for mygblomst.

Hvis det konstateres, at undersøgelsesområdet ikke længere rummer egnede voksesteder for mygblomst, noteres dette i bemærkningsfeltet på le-

vestedsskemaet (bilag 6.1.2). Felterne til registrering af levestedsdata udfyldes ikke, og overvågningen af området indstilles for resten af programperioden. Fagdatacenter for biodiversitet og terrestrisk natur overfører lokaliteten til listen over potentielle voksesteder i næste programperiode.

Ved overvågning af potentielle voksesteder for mygblomst tages der udgangspunkt i oversigten over ældre registreringer af mygblomst (bilag 6.2). Desuden kan andre egnede voksesteder inddrages i eftersøgningen. Hvis mygblomst ikke findes, udfyldes skemaet for levestedsdata ikke (bilag 6.1.2).

Hvis mygblomst er til stede i undersøgelsesområdet, skal bestandene afgrænses (afsnit 2.3.2). For hver bestand opgøres bestandsstørrelsen (afsnit 2.3.3), og de abiotiske og biotiske levestedsdata registreres (afsnit 2.3.5). Et nyt undersøgelsesområde fremkommer ved, at mygblomst findes et nyt sted, hvor den ikke har været registreret før. I nye undersøgelsesområder foretages der i det første overvågningsår en afgrænsning af bestanden/ene, ligesom bestandsstørrelse, individfordeling og levestedsdata registreres efter retningslinjerne i afsnit 2.3.2 - 2.3.5.

Figur 2. Overvågningen af mygblomst foregår i undersøgelsesområder, der er afgrænset på forhånd på kort eller flyfoto og digitaliseret som polygoner i Naturdata-basen. De gule prikker er de enkelte individer af mygblomst.

Nye undersøgelsesområder, der omfatter bestanden/ene af mygblomst og omgivende, egnede voksesteder for arten (jf. figur 2), indtegnes på kort eller luftfoto til efterfølgende digitalisering.

Titel: **Overvågning af mygblomst *Liparis loeselii***

Versionsnummer: 2

Gyldig fra: 01.06.2017

2.3.1 Stamdata

Stamdata i bilag 6.1.1 omfatter undersøgelsesområdets stednavn, evt. bestandsnavn, startdato og slutdato, hvis overvågningen strækker sig over flere dage, indsamlingsformål og navn(e) på inventør(er).

2.3.2 Afgrænsning af bestande og voksesteder

Ved registrering af mygblomst i undersøgelsesområdet fastlægges antallet af bestande, som herefter afgrænses. Bestandens/-enes aktuelle udbredelse fastlægges som en polygon, hvor hjørnepunkterne udgøres af de umiddelbart synlige yderpunkter af mygblomstindivider (figur 2).

Hvis individerne af mygblomst er samlet i 'klumper' med mellemliggende 'individfrie' arealer, eller hvis voksestedets beskaffenhed er meget forskelligartet og fordrer en opdeling, opdeles undersøgelsesområdet i flere adskilte bestande (figur 1 og 2) og tildeles hvert sit entydige bestandsnavn, hvor undersøgelsesområdet navn indgår (afsnit 3). For bestande i uoverskuelige områder positioneres så vidt muligt alle delbestande af mygblomst med GPS. Ved indlæsning i GIS fremkommer sværme af punkter, som afgrænses som en eller flere bestande (se figur 2). Herefter fastlægges koordinaterne for bestandens/-enes hjørnepunkter.

En opdeling i flere voksesteder kan eksempelvis være relevant i områder, hvor en sammenhængende bestand af mygblomst strækker sig over et areal med en meget forskelligartet forvaltning, og hvor der således er en forventning om, at bestandene vil udvikle sig forskelligt. Her kan bestanden med fordel opdeles efter voksestedernes beskaffenhed, og overvågningen foretages med særskilte registreringer af hver "delbestand".

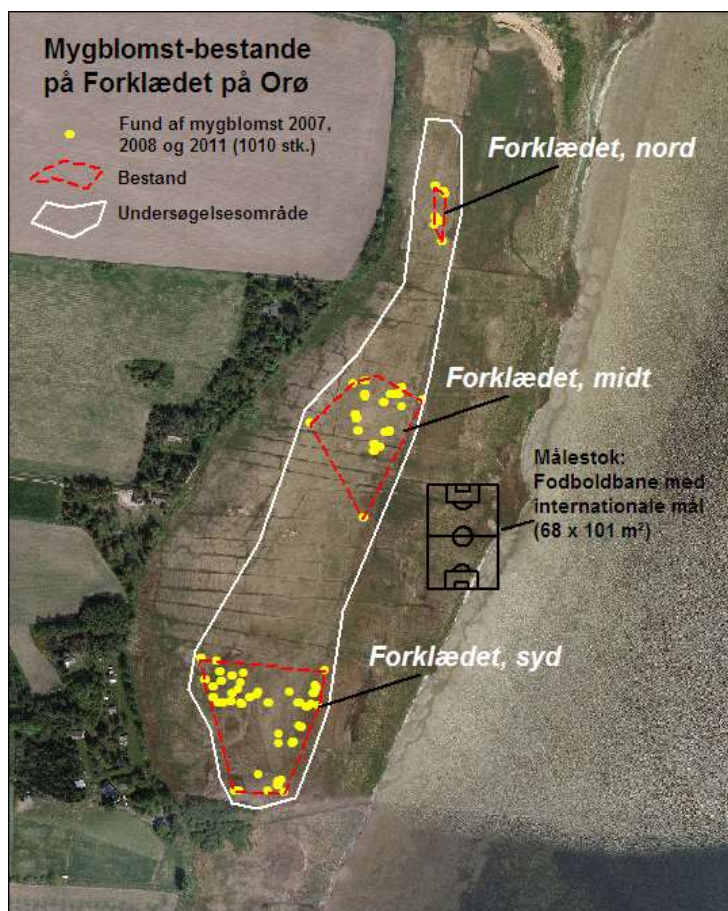
Hvor stort det 'individfrie' areal skal være, før undersøgelsesområdet opdeles i flere bestande, afhænger af de lokale forhold og kan variere mellem undersøgelsesområderne. Som udgangspunkt skal der være mindst 100 m mellem bestande (se figur 1), før en opdeling foretages.

En bestand kan bestå af et enkelt individ af mygblomst, hvis dette findes tydeligt adskilt fra de øvrige individer i undersøgelsesområdet. En opdeling i flere bestande er eksempelvis relevant, hvis der ved genbesøg registreres nye individer, som er tydeligt adskilt fra de tidligere registrerede bestande af individer.

Registreres der ved genbesøg individer mellem to allerede fastlagte bestande, optælles de nye individer sammen med den bestand, de vokser tættest på. Der laves samtidig en ny beregning af arealet af bestandens udstrækning. Hvis det ved genbesøget konstateres, at nye individer optræder, så de forbinder to tidligere adskilte bestande, slås de sammen til én og opretholdes som sådan, også selv om der ved fremtidige besøg konstateres 'individfrie' arealer på mere end 100 m. En opdeling i flere bestande foretages også, hvis der ved genbesøg registreres nye individer, som er tydeligt

adskilt dvs. mere end 100 m fra de tidligere registrerede individer af mygblomst.

For hver bestand udfyldes et separat feltskema med bestandsstørrelse (afsnit 2.3.3 og 2.3.4) og levestedsdata (afsnit 2.3.5) samt entydigt bestandsnavn (afsnit 3).

Figur 3. Afgrænsning af undersøgelsesområde og bestand (rød polygon omkring individerne, som er de gule prikker). Mygblomst er fordelt på tre bestande, der skal registreres i hvert sit feltskema (P. Leth del.).

2.3.3 Overvågning af bestandsstørrelse og -sammensætning

For alle bestande foretages en estimering af bestandens størrelse og sammensætning, og bestandens aktuelle udbredelse fastlægges (afsnit 2.3.2). Bestandsstørrelsen angives som det totale antal individer af mygblomst på voksestedet.

Bestandene eller delbestandene gennemgås systematisk i afgrænsede baner, hvis bredde afhænger af bestandens tæthed og vegetationsdækkets højde på voksestedet. I et lavtvoksende vegetationsdække og/eller i bestande og delbestande med spredt forekomst af individer må tællebanerne maksimalt være tre meter brede. Tællebanerne afgrænses visuelt og mar-

keres med en markeringspæl i enderne. I et højt voksende vegetationsdække og/eller tætte bestande og delbestande er transekterne smallere og afgrænses med snore el.lign. Bestandsstørrelsen noteres i feltskemaet (bilag 6.1.1).

Bestandens størrelse og sammensætning

Bestandens sammensætning opgøres ved at fordele de optalte individer på følgende individtyper:

- 1) vegetative planter med 1 blad,
- 2) vegetative planter med 2 blade,
- 3) kapselbærende planter,
- 4) planter med afbidte stængler og
- 5) planter med aborterede kapsler (den blomstrende stængel er ofte tørret ind og bærer ingen kapsler).

De indføres ved feltarbejdets afslutning sammen med arealet af bestandens udbredelse på feltskemaet i bilag 6.1.1.

2.3.4 Registrering af levestedsdata

For at opfange ændringer i tilstanden på mygblomsts voksesteder og dermed identificere mulige årsager hertil registreres i felten ved visuel bedømmelse en række biotiske og abiotiske data.

På voksestedet indsamles følgende data, der indføres i levestedsskemaet (bilag 6.1.2):

Vegetationsstruktur

Dækningsgraden af hvert enkelt element i vegetationsdækket noteres på en femtrins skala ud fra en visuel vurdering af vegetationens struktur (jf. TAN03). Bemærk, at den samlede dækningsgrad kan overstige 100 %, da vegetationen ofte er lagdelt, f.eks. i et urtelag og et overliggende vedplante-lag.

Registreringen af vegetationsstrukturen omfatter:

- *Arealandel uden vegetationsdække.* Der anføres en skønnet dækningsgrad af bar jord, blottet sand/tørv eller blankt vand, der som følge af forstyrrelser f.eks. tråd og erosion, fremstår uden vegetationsdække og med mulighed for nyetablering af mygblomst. Bar jord/vand under et tæt vegetationsdække, f.eks. under et dække af buske, og jordbund dækket af førne eller et tykt lag visne blade tæller derfor ikke som vegetationsfrit.
- *Arealandel med blad- og levermosser.* Der anføres, hvor stor en procentdel af voksestedet, der er dækket af blad- og levermosser.
- *Arealandel med sphagnum.* Der anføres, hvor stor en procentdel af voksestedet, der er dækket af sphagnummosser (tørvemosser).
- *Arealandel med urtevegetation under 15 cm.* Der foretages et skøn over dækningsgrad af den lavtvoksende urtevegetation. Til vurdering af vegetationshøjde anvendes 'plademetoden' (Fredshavn et al. 2015), hvor en plade med en horisontal streg på 0,5 m føres ned i vegetationen. Den

Titel: **Overvågning af mygblomst *Liparis loeselii***

Versionsnummer: 2

Gyldig fra: 01.06.2017

højde, hvor 50 pct. af strengen anes er vegetationshøjden. I praksis vil en vegetationshøjde op til 15 cm akkurat dække almindelige sko. Højt voksende vegetation, der ligger ned, vurderes ud fra vegetationens højde i opret tilstand.

- *Arealandel med urtevegetation 15-50 cm.* Der foretages et skøn over dækningsgrad af den middelhøje urtevegetation efter metoden beskrevet ovenfor. I praksis vil en vegetationshøjde mellem 15-50 cm dække halvt op på skinnebenet.
- *Arealandel med urtevegetation over 50 cm.* Der foretages et skøn over dækningsgrad af den højt voksende urtevegetation efter metoden beskrevet ovenfor. I praksis vil det højt voksende vegetationsdække mindst nå knæet.
- *Arealandel med vedplanter (kronedække).* Dækningsgraden af vedplanter vurderes ud fra luftfoto suppleret med en vurdering i felten. Vedplanter er træer og buske med livsformen fanerofyt, jvf. Dansk feltflora (Hansen 1981).

Pleje

Plejens omfang og effekt f.eks. som følge af afgræsning eller høslæt er en god indikator for mulighederne for at holde vegetationsdækket lavt og dermed voksestederne for mygblomst lysåbne.

For hvert voksested registreres følgende parametre vedrørende plejen:

- *Arealandel med græsning.* I felten vurderes på en skala fra 1-5, hvor stor en andel af voksestedet, der afgræsses. En gunstig, ekstensiv afgræsning kan godt efterlade partier med højere vegetation til glæde for f.eks. insekter eller fugle. Et for højt græsningstryk vil vise sig ved meget tæt, lav nedbidt vegetation uden blomstrende arter og tydelige partier med optrådt jord. Oprædning i moderat omfang er gunstigt for mygblomst. Et for lavt græsningstryk viser sig ved større partier med høj vegetation, et uomsat førnelag og ofte med kraftige vinterstandere og begyndende eller fremskreden tilgroning med vedplanter.
- *Arealandel med slæt (biomasse fjernes).* I felten vurderes på en skala fra 1-5, hvor stor en andel af voksestedet der er foretaget slæt af vegetationen på. Høslæt udføres ved afskæring af vegetationsdækket og dernæst opsamling og bortfjernelse af det afslåede plantemateriale. Fjernelsen af biomasse sikrer mulighederne for etablering og vækst af den lavt voksende vegetation, herunder mygblomst.
- *Arealandel med slåning (biomasse efterlades).* I modsætning til den forrige indikator efterlades det afslåede plantemateriale på stedet. Det vil ofte medføre at plantematerialet ligger i tunge, tætte klumper, der forhindrer den underliggende plantevækst og muligheden for at nye arter kan etablere sig. Der sker heller ingen næringsstoffjernelse.

Hydrologi

Ud fra luftfoto og en vurdering i felten angives på feltskemaet for hvert voksested, hvor stor effekt afvanding har på vegetationens artssammensætning:

Titel: **Overvågning af mygblomst *Liparis loeselii***

Versionsnummer: 2

Gyldig fra: 01.06.2017

- *Ingen afvanding. Intakt og veludviklet fugtigbundsvegetation.* Der er ikke tegn på afvanding i form af grøfter eller dræn. Fugtigbundsvegetationen er intakt og veludviklet.
- *Nogen afvanding. Fugtigbundsplanter udbredte.* Der er tegn på afvanding, f.eks. i form af perifere eller ikke-funktionsdygtige grøfter. Vegetationsdækket er stadig domineret af arter knyttet til fugtig og våd bund hørende til habitattypen.
- *Afvanding tydelig. Fugtigbundsplanter optræder pletvist.* Afvandingen er tydelig, f.eks. i form af udrettede vandløb, fungerende grøfter eller drænrør. Der er stadig forekomst af arter knyttet til fugtig og våd bund i større partier. Der kan også forekomme sekundært indvandrede arter, der normalt ikke tilhører den aktuelle habitattype.
- *Afvanding udbredt. Fugtigbundsplanter optræder hist og her.* Afvandingen er ganske udbredt, f.eks. med fungerende og evt. nyligt vedligeholdte grøfter eller dræn på voksestedet. Vegetationsdækket er domineret af tørbundsplanter med spredte forekomster af arter knyttet til fugtig og våd bund.
- *Fuldstændig afvandet. Fugtigbundsplanter mangler.* Voksestedet er afvandet fuldstændigt, og arter af planter knyttet til fugtig eller våd bund mangler.

2.3.5 Felt- og hjælpeskemaer

Bilag 6.1 medtager felt-, levesteds- og hjælpeskemaer, der indeholder overskriftsfelter og datafelter. Overskriftsfelterne er gråtonede og skal ikke udfyldes, mens datafelter er hvide og skal udfyldes. Der er oprettet en indtastningsmaske i Naturdatabasen, der matcher skemaernes datafelter.

3 Databehandling

Oplysninger fra felt- og levestedsskema (Bilag 6.1.1 og 6.1.2) og polygonen for det undersøgte område overføres til indtastningsfladen for mygblomst i Naturdatabasen via NaturAppl (programmet downloades fra Danmarks Miljøportals hjemmeside) - både for de undersøgelsesområder, hvor mygblomst er blevet fundet, og for de potentielle områder. Afgrænsningen af bestandene oprettes som polygoner i Naturdatabasen på baggrund af positioner for yderste individer i (del-)bestandene.

Undersøgelsesområdets stednavn skal være unikt og anvendes til entydig navngivning af polygonen i Naturdatabasen under Danmarks Miljøportal (afsnit 3), f.eks. Forklædet (mygblomst). Navnet skal fremgå af et kortværk eller kortblad fra Geodatastyrelsen. Når et undersøgelsesområde rummer flere bestande, tildeles hver bestand et entydigt bestandsnavn, f.eks. Forklædet nord, Forklædet midt og Forklædet syd. Bestandsnavnet skal indeholde navnet på undersøgelsesområdet.

Hvis lokaliteten har været overvåget før, anvendes så vidt muligt samme polygon som sidst. Vælg 'Kopier fra eksisterende sted' i NaturAppl.

Vejledning til NaturAppl mm. findes på Miljøportalens hjemmeside: <http://www.miljoportal.dk>

Indtastningsformål afkrydses i NOVANA-overvågningen under 'NOVANA'. Information om 'Indsamlingsformål' findes her: <https://danmarksmiljoportal.zen-desk.com/hc/da/articles/207966649-Naturappl-M%C3%A6rkning-af-indsamlings-form%C3%A5l-ved-inddatering-af-naturdata>

Er der tale om et nyt undersøgelsesområde, oprettes en ny polygon for det i Naturdatabasen, hvor de indsamlede data lagres. Er der tale om en ny bestand i et eksisterende undersøgelsesområde, tilføjes den nye bestand i polygonen for det eksisterende område under det tildelte bestandsnavn.

Påvirkninger fra intensiv landbrugsdrift har indflydelse på mygblomsts mulighed for at overleve på voksestedet. Derfor angives afstanden i meter fra centrum af bestanden til intensivt dyrkede arealer med følgende intervaller: 1) 0-50 m, 2) 50-100 m, 3) 100-500 m og 4) mere end 500 m. Afstanden måles ved hjælp af GIS på grundlag af landkort eller luftfoto og indføres i levestedsskema 6.1.2 i bilag 6.

4 Kvalitetssikring af data og dataaflevering

I den datatekniske anvisning for kvalitetssikring af terrestriske NOVANA-data i Naturdatabasen er der defineret en kvalitetssikringsprocedure, der omfatter selve indtastnings- og redigeringsprocessen samt det videre forløb i forbindelse med godkendelse af data.

Se den datatekniske anvisning her: <http://bios.au.dk/videnudveksling/til-myndigheder-og-saerligt-interesserede/fagdatacentre/fdc biodiversitet/>

5 Referencer

Fredshavn JR Nielsen KE Ejrnæs R & Nygaard B 2015. Teknisk anvisning til overvågning af terrestriske naturtyper. TA-N01 version 3. Fagdatacenter for Biodiversitet og Terrestriske Naturdata, Aarhus Universitet.

Hansen K 1981 (red.): Dansk feltflora. – Gyldendal. København.

Wind P 2002: Mygblomst (*Liparis loeselii* (L.) L.C.M. Richard) – status og bevaring i Danmark. – Flora og Fauna 108: 33-48.

6 Bilag

6.1 Feltskemaer

Bilag 6.1.1	MYGBLOMST FELTSKEMA		NOVANA
Version 2 gældende fra 01.06.2017			
Stamdata			
Undersøgelsesområde		Bestandsnavn	
Startdato		Slutdato	
Inventør(er)			
Indsamlingsformål (sæt x)			
NOVANA:	Kommunal besigtigelse:	VVM-analyse:	
Overvågning i LIFE-projekter:	Andre myndighedsdata:	Øvrige data:	
Registrering af bestandsstørrelse			
Total optælling af antal individer med:			
Vegetative planter med 1 blad		Vegetative planter med 2 blade	
Kapselbærende planter		Planter med afbidte stængler	
Planter med aborterede kapsler			
Undersøgelsesområde med evt. bestandsnavn registreres som polygon i Naturdatatabasen via NaturAppl.			

Titel: **Overvågning af mygblomst *Liparis loeselii***

Versionsnummer: 2

Gyldig fra: 01.06.2017

Bilag 6.1.2	MYGBLOMST LEVESTEDSSKEMA				NOVANA
Version 2 gældende fra 01.06.2017					
Stamdata					
Undersøgelsesområde				Bestandsnavn	
Registrering af levestedsdata					
Vegetationsstruktur – kun ét kryds pr. struktur					
Arealandel	0-5 %	5-10 %	10-30 %	30-75 %	75-100 %
Uden vegetationsdække					
Blad- og levermosser					
Sphagnummosser					
Urtevegetation <15 cm					
Urtevegetation 15-50 cm					
Urtevegetation > 50 cm					
	0 %	1-10 %	10-25 %	25-50 %	50-100 %
Vedplanter (kronedække)					
Pleje og hydrologi - kun ét kryds pr. struktur					
Arealandel med græsning/høslæt					
Arealandel	0-5 %	5- 10 %	10-30 %	30-75 %	75-100 %
Græsning					
Slæt (biomasse fjernes)					
Slåning (biomasse efterlades)					
Hydrologi/afvanding					
(1) Ingen grøfter eller dræn. Fugtigbundsveg. intakt	(2) Afvanding m. svag effekt. Fugtigbundsveg. Udbredt	(3) Afvanding m. tydelig effekt. Fugtigbundsveg. på dele af arealet	(4) Afvanding m. udbredt effekt. Fugtigbundsveg. hist og her	(5) Fuldstændig afvandet. Fugtigbundsveg. mangler	
Påvirkning af landbrugsdrift					
Afstand	0-50 m	50-100 m	100-500 m	Over 500 m	
til intensivt dyrkede arealer					
Bemærkninger					

Titel: **Overvågning af mygblomst *Liparis loeselii***

Versionsnummer: 2

Gyldig fra: 01.06.2017

Bilag 6.1.3	MYGBLOMST HJÆLPESKEMA	NOVANA
Version 2 gældende fra 01.06.2017		
Stamdata		
Undersøgelsesområde		Bestandsnavn
Registrering af bestandens yderpunkter (knækpunkter i polygon)		
	UTM-x	UTM-y
Punkt 1		
Punkt 2		
Punkt 3		
Punkt 4		
Punkt 5		
Punkt 6		
Punkt 7		
Punkt 8		

Titel: **Overvågning af mygblomst *Liparis loeselii***

Versionsnummer: 2

Gyldig fra: 01.06.2017

6.2 Ældre registreringer af mygblomst

Voksested	Landsdel
Uggerby	Vendsyssel
Liver Å	Vendsyssel
Kærgård Strand	Vendsyssel
Lisbjerg	Fyn
Vitsø	Fyn
Lille Rørbæk	Nordsjælland
Udby Vig	Odsherred
Bromme Lillesø	Vestsjælland
Elbækengen i Tryggevælde Ådal	Østsjælland
Hanemose	Lolland
Engestofte	Lolland
Dyndeby	Bornholm

Tabel 6.1. Oversigt over voksesteder, hvor mygblomst tidligere har været registreret. Disse voksesteder kan inddrages i overvågningen af potentielle voksesteder.

7 Oversigt over versionsændringer

Version	Dato	Emne:	Ændring:
2	01.06.2017	Undersøgelsesarealer	De areelle enheder er blevet præciseret, så basisenheden for overvågningsarealet er voksestedetsarealet.
2	01.06.2017	Stamdata	Felt vedr. indsamlingsformål tilføjet.
2	01.06.2017	Gyldighedsdato	Dato er ændret til 1. juni 2017.
2	01.06.2017	Feltskema 6.1.1. Afgrænsning af bestanden	Afgrænsning af bestanden lagres som en polygon i Naturdatabasen. Der er oprettet et hjælpeskema til registrering af bestandens yderpunkter, bilag 6.1.3
2	01.06.2017	Overvågning i prøvefelt	Afsnit 2.3.4 udgår
	01.06.2017	Prøvefelter	Figur 4 udgår
2	01.06.2017	Bilag 6.1.3	Det tidligere prøvefeltskema udgår og erstattes af et nyt hjælpeskema med registrering af bestandens yderpunkter (knækpunkter i polygon)
2	01.06.2017	Prøvefelter	Overvågning af mygblomst i de samme 2x2 m ² felter ved hver overvågning på udvalgte lokaliteter ophører. Transekttællinger bevares som metode til optælling af bestande og delbestande.
2	01.06.2017	Ændring af nummer på afsnit	Tidligere afsnit 2.3.5 om registrering af levestedsdata bliver nyt afsnit 2.4.4
2	01.06.2017	Ændring af nummer på afsnit	Tidligere afsnit 2.3.6 om felt- og hjælpeske-maer bliver nyt afsnit 2.4.5